

СИЛАБУС

освітнього компонента

НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА ЗІ СПОРТИВНО-МАСОВОЇ РОБОТИ

Освітньо-професійний
ступінь

фаховий молодший бакалавр

Освітньо-професійна
програма:

Фізична культура і спорт

Галузь знань:

01 Освіта/Педагогіка

Спеціальність:

017 Фізична культура і спорт

Посилання на курс у
системі дистанційного
навчання:

<https://posekmodule.km.ua/course/view.php?id=1692>

Семестр:
I(III)

Кількість кредитів:
3

Мова викладання:
державна (українська)

Розклад занять: <https://kpdi.edu.ua/studentu/rozklad-zanyat>

КЕРІВНИК КУРСУ

ППП:

Ковальчук Ірина Віталіївна

посада:

викладач циклової комісії соціальної роботи, психології та

категорія:

фізичної культури, спеціаліст

педагогічне звання

науковий ступінь:

вчене звання:

Контактна інформація:

e-mail: ira-top-spin@ukr.net

Інформація про
консультації (за потреби) потреби)

очна/онлайн (Viber, Google Meet, Zoom) (з

ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Мета вивчення освітнього компонента:	реалізація отриманих знань, умінь і навичок в наближених до майбутньої професійної діяльності умовах (спортивно-масового і фізкультурно-оздоровчого спрямування); застосування здобувачами сучасних засобів і методів з фізичного виховання і спорту на заняттях з різним віковим контингентом дітей, включаючи дітей з особливими освітніми потребами; формування у здобувачів соціальних навичок soft skills.
Кількість кредитів	3
Загальна кількість годин	90
Кількість модулів	-
Форма навчання	очна
Статус освітнього компонента	Обов'язковий освітній компонент
Перелік освітніх компонент, які мають бути вивчені раніше, перелік раніше здобутих результатів навчання	«Педагогіка», «Психологія», «Анатомія, фізіологія дітей з основами гігієни та фізичної культури», «Теорія та методика фізичного виховання», «Теорія і методика викладання сучасних видів спорту», «Теорія та методика викладання легкої атлетики», «Спортивні та рухливі ігри з методикою викладання», «Плавання з методикою викладання», «Підвищення спортивної майстерності з обраного виду спорту»,

	<i>«Педагогічна практика»</i> Перелік раніше здобутих результатів навчання: РН 1. Аналізувати особливості розвитку сфери фізичної культури і спорту для удосконалення процесу фізичного розвитку людини. РН 4. Застосовувати академічні знання та практичні навички в організації самостійної роботи та саморозвитку. РН 5. Аналізувати та застосовувати передовий досвід колег. РН 6. Застосовувати базові знання з проведення досліджень проблем фізичної культури і спорту, підготовки та оформлення навчально-методичної праці. РН 7. Вміти провадити процес навчання фізичної культури і спорту в різних формах організації занять. РН 8. Дотримуватися вимог охорони праці і безпеки життєдіяльності, правил поведінки на спортивному об'єкті, використання інвентаря та обладнання. РН 9. Здійснювати заходи з підготовки та проведення спортивних тренувань, уроків фізичної культури з використанням необхідного організаційного, технічного, інформаційного і медичного забезпечення. РН 10. Зміцнювати особистісне та громадське здоров'я шляхом використання рухової активності людини та інших чинників здорового способу життя. РН 11. Оцінювати рухову активність людини та її фізичний стан, складати та реалізовувати програми оздоровчої та профілактичної мети, організовувати та проводити спортивні та фізкультурно-оздоровчі заходи. РН 13. Проводити роз'яснювальну роботу серед різних груп населення щодо ведення здорового способу життя. РН 14. Організовувати заняття масовими видами рухової активності оздоровчої спрямованості. РН 15. Застосовувати у професійній діяльності знання анатомо-фізіологічних особливостей організму людини під час планування занять фізичною культурою і спортом. РН 16. Визначати та здійснювати контроль функціонального, психоемоційного, фізичного станів організму людини до, під час та після занять фізичною культурою і спортом. РН 18. Знати сутність принципів, методів, форм та організації процесу навчання і фізичного виховання людини. РН 19. Аналізувати психологічні процеси, стани та властивості людини під час занять фізичними вправами. РН 20. Використовувати нормативно-правові акти, що регламентують професійну діяльність у галузі фізичної культури і спорту. Додатково для здобувачів у закладах спеціалізованої освіти спортивного профілю із специфічними умовами навчання. РН 21. Планувати, організовувати та проводити фізкультурно-оздоровчу і спортивну діяльність з різними віковими та соціальними групами населення, у тому числі з особами з інвалідністю, з урахуванням принципів інклюзивної освіти, формувати позитивну мотивацію до здорового способу життя та активної громадянської позиції.
Підсумковий (семестровий, річний) контроль	Диференційований залік

ФОРМУВАННЯ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Індекс матриці ОПП	Програмні компетентності та результати навчання
ЗК1	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як членам суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
ЗК2	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань) про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
ЗК3	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК6	Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології у практичній діяльності.
ЗК7	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
ЗК8	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
СК1	Здатність до формування особистості людини на основі цінностей фізичної культури.
СК2	Здатність до проведення занять, тренувань, уроків фізичної культури, організації фізкультурно-спортивних, оздоровчих заходів.
СК3	Здатність до формування серед різних груп населення навичок ведення здорового способу життя та використання рухової активності для задоволення основних потреб організму людини.
СК4	Здатність до використання знань про будову й функціонування організму людини для ефективної розробки індивідуальних та групових оздоровчих, навчально-тренувальних програм.
СК6	Здатність до застосовування методів, засобів, прийомів та організаційних форм під час організації і проведення фізичної культури і спорту.
СК8	Здатність до проведення контролю стану організму під впливом фізичних навантажень за функціональними показниками.
СК9	Здатність до формування мотивації у фізичному самовдосконаленні.
СК10	Здатність застосовувати сучасні методики планування, організації та проведення фізкультурно-оздоровчої і спортивної діяльності з урахуванням вікових, фізичних та соціальних особливостей різних груп населення, включно з особами з інвалідністю.
РН 5	Аналізувати та застосовувати передовий досвід колег.
РН 6	Застосовувати базові знання з проведення досліджень проблем фізичної культури і спорту, підготовки та оформлення навчально-методичної праці.
РН 7	Вміти провадити процес навчання фізичної культури і спорту в різних формах організації занять.
РН 8	Дотримуватися вимог охорони праці і безпеки життєдіяльності, правил поведінки на спортивному об'єкті, використання інвентаря та обладнання.
РН 9	Здійснювати заходи з підготовки та проведення спортивних тренувань, уроків фізичної культури з використанням необхідного організаційного, технічного, інформаційного і медичного забезпечення.
РН 10	Зміцнювати особистісне та громадське здоров'я шляхом використання рухової активності людини та інших чинників здорового способу життя.
РН 11	Оцінювати рухову активність людини та її фізичний стан, складати та реалізовувати програми оздоровчої та профілактичної мети, організовувати та проводити спортивні та фізкультурно-оздоровчі заходи.
РН 14	Організовувати заняття масовими видами рухової активності оздоровчої

	спрямованості.
РН 18	Знати сутність принципів, методів, форм та організації процесу навчання і фізичного виховання людини.
РН 20	Використовувати нормативно-правові акти, що регламентують професійну діяльність у галузі фізичної культури і спорту.
РН 21	Планувати, організовувати та проводити фізкультурно-оздоровчу і спортивну діяльність з різними віковими та соціальними групами населення, у тому числі з особами з інвалідністю, з урахуванням принципів інклюзивної освіти, формувати позитивну мотивацію до здорового способу життя та активної громадянської позиції.

СТРУКТУРА КУРСУ

<i>Години занять</i>					<i>Тема</i>	<i>Результати навчання</i>
<i>Лекції</i>	<i>Практичні</i>	<i>Семінарські</i>	<i>Лабораторні</i>	<i>Самостійні</i>		
-	4	-	-	2	Тема 1. <i>Фахівець з фізичної культури і спорту як суб'єкт професійної діяльності</i>	Знати: основні напрями, сфери та зміст професійної діяльності фахівця з фізичної культури і спорту; класифікацію професій у галузі (тренер, інструктор, фітнес-тренер, організатор спортивно-масових заходів, керівник секцій та гуртків); сутність фізкультурно-оздоровчої та спортивної діяльності, її види й функції; вимоги до організації та проведення тренувань, оздоровчих занять, фестивалів, спортивно-масових заходів, змагань; історичні етапи становлення фізичної культури і спорту як професії; розвиток системи професійної підготовки фахівців та формування мережі спортивних закладів; основні професійні стереотипи щодо діяльності тренера й інструктора, їх вплив на професійний імідж. Вміти: визначати власні професійні функції та ролі у сфері фізичної культури і спорту; застосовувати сучасні методи організації тренувального, оздоровчого й спортивно-масового процесу; планувати, організовувати та проводити тренування, заняття з фізичної культури, спортивні заходи, змагання; обирати відповідні методики та технології з урахуванням вікових, фізичних та психологічних особливостей учасників; аналізувати ефективність рухової діяльності та коригувати тренувальні програми; взаємодіяти з учасниками, батьками, колегами,

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семінарські	Лабораторні	Самостійні		
						адміністрацією спортивних закладів; протидіяти професійним стереотипам, формувати позитивний професійний імідж фахівця. Розуміти: значення та соціальну роль фахівців з фізичної культури і спорту в суспільстві; відмінності між професіями тренера, інструктора, керівника секцій та організатора спортивно-масової роботи; взаємозв'язок фізкультурно-оздоровчої та спортивної діяльності як складових розвитку людини; особливості професійного становлення та еволюції галузі фізичної культури в історичному контексті; важливість системної професійної підготовки та безперервного підвищення кваліфікації; вплив суспільних очікувань і стереотипів на професійну діяльність фахівця та важливість їх подолання.
-	4	-	-	2	Тема 2. <i>Соціально-правові засади діяльності фахівця з фізичної культури і спорту</i>	Знати: Нормативно-правову базу, що регулює фізичне виховання та спортивну діяльність у закладах освіти та спортивних клубах. Права та обов'язки фахівця з фізичної культури і спорту в освітньому середовищі. Основи професійної етики та відповідальності за життя і здоров'я учасників освітнього процесу. Вимоги до організації занять, спортивно-масових заходів та рухової активності здобувачів освіти. Правила безпеки, інструктажі, алгоритми дій у надзвичайних ситуаціях. Особливості роботи з дітьми в інклюзивному середовищі, адаптивні форми і методи фізичної активності. Структуру та діяльність професійних спільнот, спортивних федерацій, асоціацій та інституцій, що підтримують розвиток фахівців галузі. Вміти: Планувати, організовувати та проводити заняття з фізичної культури і спортивно-масові заходи відповідно до нормативних вимог. Аналізувати рівень рухової активності здобувачів освіти, здійснювати педагогічні спостереження.

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семінарські	Лабораторні	Самостійні		
						Забезпечувати безпеку на заняттях: проводити інструктажі, контролювати техніку виконання вправ, діяти згідно з алгоритмами першої допомоги. Адаптувати фізичні вправи та навантаження для дітей з особливими освітніми потребами. Встановлювати ефективну комунікацію з учнями, батьками, педагогами та адміністрацією. Використовувати професійні норми етики у взаємодії з усіма учасниками освітнього процесу. Співпрацювати з професійними спільнотами, спортивними федераціями та асоціаціями, впроваджувати їхні рекомендації й стандарти у діяльність. Розуміти: Соціально-правове значення діяльності фахівця з фізичної культури і спорту у формуванні здорового способу життя та безпечного освітнього середовища. Взаємозв'язок між нормативними актами, професійними компетентностями та якістю проведення фізкультурно-оздоровчої роботи. Роль професійної етики у забезпеченні довіри, мотивації та позитивного мікроклімату на заняттях. Значення інклюзивного підходу та необхідність індивідуалізації рухових навантажень. Місце спортивних федерацій та професійних об'єднань у розвитку професії та підтримці фахівців галузі.
-	6	-	-	2	Тема 3. Аналіз та спостереження спортивно-оздоровчої роботи у закладах дошкільної освіти	Знати: Особливості організації фізичного виховання у закладах дошкільної освіти (ЗДО). Цілі та завдання фізичного виховання дошкільників. Вікові особливості розвитку та рухової активності дітей дошкільного віку. Основні форми роботи з фізичного виховання в ЗДО: фізкультурні заняття, рухливі ігри, ранкова гімнастика, фізкультхвилинки, прогулянки. Структуру фізкультурного заняття та його етапи: вступна, основна й заключна частини. Методи роботи вихователя та інструктора з фізкультури: пояснення, показ, словесне заохочення, ігрові прийоми.

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семінарські	Лабораторні	Самостійні		
						Принципи індивідуального підходу до дітей різного рівня фізичної підготовленості. Психолого-педагогічні особливості формування мотивації до рухової активності у дошкільників. Особливості взаємодії вихователя з групою дітей. Вміти: Аналізувати та оцінювати організацію фізичного виховання у ЗДО під час спостереження. Визначати відповідність змісту фізкультурних занять віковим особливостям дітей. Розпізнавати та описувати елементи структури фізкультурного заняття. Оцінювати якість використання вихователем методів роботи з дітьми (пояснення, показ, заохочення). Виявляти рівень зацікавленості та мотивації дітей до рухової діяльності. Визначати, як педагог реалізує індивідуальний підхід у групі. Фіксувати особливості поведінки та активності дітей під час рухових вправ і ігор. Робити висновки щодо ефективності організації спортивно-оздоровчої роботи у ЗДО. Розуміти: Значення фізичного виховання у гармонійному розвитку дошкільної дитини. Важливість дотримання вікових норм та індивідуальних можливостей дітей. Педагогічну логіку побудови фізкультурного заняття та його вплив на якість виконання вправ. Роль вихователя та інструктора з фізичної культури у створенні безпечного, мотивуючого та розвивального середовища. Значення заохочення, підтримки й ігрової мотивації для формування позитивного ставлення до руху. Те, як різні форми фізкультурної роботи доповнюють одна одну й забезпечують всебічний фізичний розвиток дошкільників.
-	6	-	-	2	Тема 4. <i>Зміст спортивно-оздоровчої діяльності у ЗДО</i>	Знати: зміст, завдання та особливості спортивно-оздоровчої діяльності у закладі дошкільної освіти; класифікацію та різновиди рухливих ігор, що

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семінарські	Лабораторні	Самостійні		
						застосовуються в роботі з дітьми дошкільного віку; рухові якості, що розвиваються в різних видах рухливих ігор (швидкість, спритність, сила, витривалість, гнучкість, рівновага); основні рухові дії, характерні для дошкільного віку: біг, стрибки, лазіння, метання, вправи на рівновагу; роль вихователя у підборі, організації та проведенні рухливих ігор; особливості організації оздоровчих заходів у ЗДО (дні здоров'я, фізкультурні свята, розваги); матеріально-технічне забезпечення рухової діяльності, види інвентарю та обладнання; вимоги до безпечного використання обладнання та організації фізичного середовища (спортивний майданчик, спортзал); основні правила безпеки під час занять фізичною культурою, умови запобігання травматизму; санітарно-гігієнічні норми, що стосуються фізкультурної діяльності; принципи організації рухової активності в інклюзивних групах; способи адаптації вправ для дітей з різними освітніми потребами; приклади інклюзивних підходів у спортивно-оздоровчій діяльності. Вміти: аналізувати рухливі ігри, визначати їх вид, мету та рухові якості, які вони розвивають; добирати рухливі ігри з урахуванням віку дітей, їхніх можливостей та умов проведення; організовувати та проводити фізкультурні заняття, рухливі ігри та оздоровчі заходи у ЗДО; використовувати основні рухові дії у комплексах вправ та ігрових завданнях; правильно та безпечно застосовувати спортивний інвентар та обладнання; оцінювати стан фізичного середовища (зал, майданчик) щодо його відповідності вимогам безпеки; забезпечувати дотримання правил безпеки дітьми під час занять та ігор; здійснювати профілактику травматизму та надавати дітям необхідні інструктажі; спостерігати за виконанням санітарно-гігієнічних норм у ході фізкультурної

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семінарські	Лабораторні	Самостійні		
						діяльності; адаптувати фізичні вправи та ігри для дітей з різними потребами; організовувати інклюзивне фізкультурне середовище, залучаючи всіх дітей до спільної діяльності. Розуміти: значення спортивно-оздоровчої діяльності для гармонійного фізичного та психічного розвитку дошкільників; важливість систематичної рухової активності для зміцнення здоров'я; педагогічне значення правильно підібраних рухливих ігор; логіку розвитку рухових якостей у дошкільному віці через ігрову діяльність; роль вихователя як організатора, мотиватора та гаранта безпеки під час фізкультурних заходів; принципи побудови безпечного, доступного та інклюзивного рухового середовища; необхідність індивідуального підходу в роботі з дітьми з ООП; вплив належного матеріально-технічного забезпечення на якість фізичного виховання; значення оздоровчих заходів для формування у дітей позитивного ставлення до фізичної активності.
-	6	-	-	2	Тема 5. <i>Дослідження спортивно-масової діяльності в закладах загальної середньої освіти</i>	Знати: нормативно-правову базу, що регулює спортивно-масову та фізкультурно-оздоровчу роботу в закладах загальної середньої освіти (положення, програми, річні плани, вимоги НУШ, інклюзія, безпека); особливості організації уроків фізичної культури в різних вікових групах; систему взаємодії вчителя фізичної культури з адміністрацією, класними керівниками та іншими учасниками освітнього процесу; основи безпеки життєдіяльності та охорони праці під час спортивних занять, правила техніки безпеки на уроках та позаурочних заходах; вимоги до матеріально-технічного забезпечення, наявності інструкцій, аптечки, маркування небезпечних зон. Вміти: аналізувати документацію закладу освіти щодо організації фізкультурно-оздоровчої роботи;

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семінарські	Лабораторні	Самостійні		
						здійснювати педагогічне спостереження за діяльністю вчителя фізичної культури та роботою з учнями різного віку; оцінювати відповідність спортивно-масової діяльності вимогам НУШ та інклюзивних практик; здійснювати моніторинг дотримання правил безпеки під час уроків і позаурочних заходів; визначати ризики та пропонувати заходи щодо їх усунення чи мінімізації у спортивному середовищі школи. Розуміти: значення нормативної бази та планування для якісної організації спортивно-масової роботи у школі; роль учителя фізичної культури як організатора, наставника й відповідальної особи за безпечне та ефективне навчання; особливості розвитку дітей різного віку та необхідність адаптації занять відповідно до їхніх можливостей, включаючи учнів з ООП; важливість комплексного підходу до безпеки: превентивні заходи, інструктажі, оснащення, контроль та відповідальність; взаємозв'язок між якісною організацією занять, дотриманням правил безпеки та формуванням здоров'язбережувальної компетентності учнів.
-	4	-	-	2	Тема 6. <i>Матеріально-технічна база для спортивно-масової діяльності</i>	Знати: поняття та складові матеріально-технічної бази для спортивно-масової діяльності; види спортивних майданчиків, їх функціональне призначення та вимоги до безпечності; критерії оцінювання стану спортивних майданчиків, їх оснащення та доступності (в тому числі для дітей з ООП); види, особливості та призначення спортивного інвентарю, вимоги до його якості та безпечності; норми забезпечення спортивним інвентарем у закладах освіти; особливості використання спортивного обладнання для інклюзивних учнів; форми та значення рухливих перерв і фізкультпауз у молодших класах; вимоги до організації фізкультурно-оздоровчих заходів упродовж навчального дня. Вміти:

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семінарські	Лабораторні	Самостійні		
						аналізувати стан матеріально-технічної бази закладу освіти; визначати відповідність спортивних майданчиків нормам безпеки та доступності; добирати спортивний інвентар відповідно до вікових, фізичних та інклюзивних особливостей учнів; планувати та організовувати рухливі перерви і фізкультпаузи у молодших класах; спостерігати за проведенням фізкультурно-оздоровчих заходів і здійснювати їх педагогічний аналіз; використовувати інвентар та обладнання для проведення різних видів рухової активності; розробляти пропозиції щодо удосконалення матеріально-технічної бази закладу. Розуміти: значення матеріально-технічного забезпечення для ефективної спортивно-масової діяльності; вплив якості спортивного обладнання та інвентарю на безпеку та результативність занять; роль рухливих перерв, фізкультпауз та оздоровчих заходів у формуванні фізичної активності учнів; необхідність створення інклюзивного освітнього середовища на спортивних майданчиках і під час рухової діяльності; взаємозв'язок між умовами освітнього середовища, рівнем фізичної активності та здоров'ям дітей.
-	4	-	-	2	Тема 7. <i>Позакласна спортивно-масова діяльність у школі</i>	Знати: Основні форми позакласної спортивно-масової діяльності у школі: спортивні секції, гуртки, шкільні команди, змагання, квести, спортивні свята, Дні здоров'я. Вимоги до організації та планування роботи спортивних секцій (склад груп, режим занять, безпека, облік відвідуваності). Особливості проведення масових спортивних подій у школі та їхнє значення для формування здорового способу життя. Участь школи в міських та районних спортивних заходах, структура та правила організації команд. Роль учнівського самоврядування у формуванні спортивної культури та організації позакласних заходів.

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семінарські	Лабораторні	Самостійні		
						Інклюзивні аспекти спортивно-масової діяльності: - умови участі дітей з ООП; - адаптація інвентарю та фізичних вправ; - функції асистента вчителя під час занять. Основні методи популяризації фізичної активності в шкільному середовищі. Критерії аналізу ефективності спортивно-масової роботи у школі (охоплення, результативність, регулярність, інклюзивність, зацікавленість учнів). Вміти: Організовувати та проводити позакласні спортивні заходи різного формату (змагання, естафети, квести, Дні здоров'я). Планувати роботу спортивної секції або гуртка з урахуванням вікових особливостей та рівня підготовленості учнів. Вести облік учасників, відвідуваності та результатів занять. Формувати шкільні збірні команди для участі в районних/міських змаганнях. Використовувати інтерактивні та ігрові методи для підвищення інтересу учнів до фізичної активності. Забезпечувати безпечні умови під час занять та масових заходів. Створювати інклюзивне середовище: - адаптувати вправи для дітей з ООП; - добирати безпечний інвентар; - взаємодіяти з асистентом учителя під час проведення занять. Аналізувати ефективність проведеної спортивно-масової роботи та робити відповідні висновки. Розуміти: Значення позакласної спортивно-масової діяльності для фізичного, психічного та соціального розвитку школярів. Вплив систематичних спортивних заходів на формування здорового способу життя. Роль учнівського самоврядування у розвитку шкільної спортивної культури та мотивації учнів. Потреби та можливості дітей з ООП у сфері фізичної активності та важливість інклюзивного підходу. Взаємозв'язок між організацією спортивної

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семінарські	Лабораторні	Самостійні		
						роботи та рівнем рухової активності учнів. Принципи ефективної популяризації активного способу життя в учнівському середовищі. Значення співпраці між учителями фізичної культури, адміністрацією, батьками, асистентом учителя та учнівським самоврядуванням для результативності спортивно-масової діяльності.
-	4	-	-	2	Тема 8. Організація та аналіз тренувального процесу у дитячо-юнацьких спортивних школах (ДЮСШ)	Знати: Організаційну структуру ДЮСШ: типи закладів, їх особливості та відмінності. Види спорту, за якими працює спортивна школа, та особливості тренувального процесу в кожному з них. Порядок і критерії відбору дітей до різних вікових груп (початкова підготовка, навчально-тренувальні групи, групи спортивної майстерності). Посади та функції керівництва ДЮСШ, тренерів-викладачів, інструкторів, медичного персоналу, суддів. Нормативно-правову базу діяльності ДЮСШ: державні стандарти, накази МОН та Мінмолодьспорту, положення про ДЮСШ, вимоги спортивних федерацій. Види планів тренувального процесу: річні, квартальні, місячні, тижневі, індивідуальні. Основи безпеки тренувального процесу: правила техніки безпеки, профілактика травматизму, вимоги до інвентарю та обладнання. Роль медичного контролю, допусків лікаря, диспансеризації та страхування спортсменів. Порядок організації та проведення змагань, вимоги до суддівства та безпеки під час спортивних заходів. Заходи щодо попередження травматизму під час уроків фізичної культури та тренувальних занять. Вміти: Аналізувати структуру та специфіку діяльності конкретної ДЮСШ. Визначати етапи тренувальної підготовки спортсменів та складати приклади тренувальних планів з урахуванням віку та рівня підготовленості. Застосовувати нормативні документи у плануванні тренувальної роботи. Організовувати безпечний тренувальний

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семінарські	Лабораторні	Самостійні		
						процес: перевіряти інвентар, забезпечувати дотримання техніки безпеки, проводити інструктаж. Проводити профілактичну роботу щодо попередження травматизму. Взаємодіяти з медичним персоналом, аналізувати медичні довідки, слідкувати за нормами навантаження. Організовувати та брати участь у підготовці та проведенні спортивних змагань, виконувати функції помічника тренера або судді. Обґрунтовувати вибір тренувальних методів відповідно до віку та спортивної спеціалізації вихованців. Застосовувати засоби першої долікарської допомоги у разі травм чи нещасних випадків. Розуміти: Педагогічні, фізіологічні та психологічні основи побудови тренувального процесу у дітей та підлітків. Значення систематичності, послідовності та індивідуалізації тренувань у розвитку юних спортсменів. Вплив спортивних навантажень на організм дітей різного віку та важливість контролю фізичного стану вихованців. Принципи побудови різних видів планів тренувальної роботи та їх взаємозв'язок. Роль медичного контролю, страхування, допусків лікаря у забезпеченні безпеки занять. Сутність профілактики травматизму та важливість створення безпечних умов під час занять фізичною культурою і спортом. Вимоги до проведення змагань, відповідальність тренерів і суддів за безпеку учасників. Значення нормативно-правових документів у регулюванні діяльності спортивних шкіл. Місце ДЮСШ у системі спортивної підготовки України та формуванні резерву для високих досягнень.
-	6	-	-	2	Тема 9. <i>Матеріально-технічне забезпечення тренувального процесу у дитячо-юнацьких спортивних школах (ДЮСШ)</i>	Знати: вимоги до матеріально-технічного забезпечення дитячо-юнацьких спортивних шкіл відповідно до сучасних норм і стандартів; особливості організації та функціонування спортивних залів, стадіонів, спеціалізованих спортивних майданчиків;

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семінарські	Лабораторні	Самостійні		
						види та характеристики спортивного інвентарю, критерії його якості та безпечності; принципи організації умов для відновлення спортсменів, роль медичного супроводу та профілактики травматизму; методика роботи тренера: структуру тренувального заняття, особливості планування навантаження та відновлення; можливості та призначення сучасних технологій у тренувальному процесі (відеоаналіз, трекири, мобільні додатки); підходи до формування мотивації та дисципліни спортсменів у групах різного віку; критерії оцінювання ефективності тренувального процесу в ДЮСШ. Уміти: оцінювати стан матеріально-технічної бази (спортивні зали, майданчики, інвентар) та виявляти недоліки; аналізувати якість тренувального заняття, визначати відповідність методики тренера віковим та індивідуальним можливостям спортсменів; фіксувати та інтерпретувати спостереження за тренувальним процесом: організація розминки, основної та заключної частин, контроль навантаження; застосовувати елементи сучасних засобів контролю (відеозйомка, додатки, датчики) для аналізу техніки й динаміки навантаження; визначати рівень мотивації та дисципліни спортсменів, пропонувати відповідні педагогічні прийоми для їх підвищення; формулювати висновки щодо ефективності тренувального процесу та надавати обґрунтовані рекомендації з його удосконалення. Розуміти: значення матеріально-технічних умов для безпеки, результативності та розвитку спортсменів; взаємозв'язок між якістю інвентарю, організацією тренувального процесу та рівнем спортивних показників; роль тренера як організатора, педагога та мотиватора в дитячо-юнацькому спорті; принципи оптимального поєднання навантаження й відновлення в різних видах

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семінарські	Лабораторні	Самостійні		
						спорту; вплив сучасних технологій на ефективність тренувань і моніторинг підготовленості; психологічні аспекти поведінки юних спортсменів, фактори дисципліни та внутрішньої мотивації; необхідність системного аналізу тренувального процесу для підвищення його результативності та профілактики травм.
-	6	-	-	2	Тема 10. Інклюзивний підхід у спортивно-масовій роботі. Інваспорт. Адаптивний спорт	Знати: сутність інклюзивного підходу в спортивно-масовій діяльності та його роль у забезпеченні рівного доступу до рухової активності; значення різноманітності учасників та принцип «спорт для всіх»; основні принципи інклюзії у спорті: доступність, рівність можливостей, участь на власному рівні, недискримінація, гнучкість та підтримка; поняття <i>інваспорт</i>, <i>адаптивний спорт</i>, їх мету та форми організації; види адаптацій у спортивно-масовій роботі: адаптація вправ, інвентарю, простору, правил; приклади адаптованих видів спорту для дітей з різними нозологіями; специфіку організації та спостереження за тренувальними заняттями з інваспорту; очікувані результати впровадження інклюзивного підходу. Вміти: застосовувати принципи інклюзії під час організації спортивно-масових занять; добирати та адаптувати фізичні вправи відповідно до можливостей дітей з різними потребами; адаптувати інвентар (м'ячі, скакалки, мішені, ігрове обладнання) з урахуванням функціональних можливостей учасників; коригувати простір для занять: зонування, позначення маршрутів, створення безпечного середовища; модифікувати правила ігор та популярних видів діяльності для участі всіх дітей; організовувати змішані групи з різним рівнем підготовки, підтримувати взаємодію та командність; здійснювати педагогічне спостереження за тренуваннями з інваспорту та аналізувати їх

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семінарські	Лабораторні	Самостійні		
						структуру й специфіку; створювати умови психологічної підтримки та мотивації для всіх учасників. Розуміти: важливість інклюзії як соціального та педагогічного принципу, що забезпечує рівний доступ до рухової активності; вплив адаптивного спорту на фізичний, психічний та соціальний розвиток дітей з інвалідністю; логіку та доцільність адаптації вправ, інвентарю й простору для підвищення безпечності та ефективності занять; індивідуальні особливості та потреби дітей з різним станом здоров'я; роль тренера, інструктора або вчителя фізичної культури у створенні підтримувального середовища; очікувані результати інклюзивного підходу: покращення фізичного стану, розвиток соціальних навичок, формування позитивного ставлення до рухової активності, зростання самооцінки й залученості учасників.
-	6	-	-	2	Тема 11. <i>Організація спортивно-масової роботи в підліткових клубах за місцем проживання</i>	Знати: Структуру підліткових клубів, основні види діяльності, секції та гуртки. Форми і методи фізкультурно-оздоровчої роботи з підлітками (тренування, квести, турніри, спортивні свята). Основи нормативно-правової та матеріально-технічної бази клубів. Принципи партнерства клубів зі школами, ДЮСШ та громадськими організаціями. Основи планування роботи, розкладу секцій та організації спортивних подій. Методи мотивації підлітків та підходи до роботи з дітьми у вразливих ситуаціях. Вміти: Аналізувати структуру роботи клубу, розклад заходів та ефективність занять. Проводити спостереження за тренуваннями, активностями та секціями. Організовувати спортивні турніри, квести, змагання та свята для молоді. Застосовувати індивідуальний підхід у роботі з підлітками та мотивувати їх до фізичної активності. Співпрацювати з школами, ДЮСШ та

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семінарські	Лабораторні	Самостійні		
						громадою для розвитку фізкультурно-оздоровчої роботи. Розуміти: Значення спортивно-масової роботи для фізичного, соціального та психологічного розвитку підлітків. Вплив організаційної структури та матеріально-технічної бази клубу на ефективність занять. Роль партнерства клубу зі школами, ДЮСШ та громадою у формуванні активного способу життя. Необхідність індивідуального підходу та спеціальних методів мотивації для різних категорій підлітків. Взаємозв'язок планування, проведення заходів та досягнення цілей фізкультурно-оздоровчої діяльності.
-	4	-	-	8	Тема 12. <i>Ефективність спортивно-масової діяльності в сучасних умовах: висновки за результатами навчальної практики</i>	Знати: Основні типи закладів, де проводиться спортивно-масова діяльність (ЗДО, ЗЗСО, підліткові клуби, ДЮСШ, фітнес-центри). Принципи організації спортивно-масових заходів у різних закладах. Види спортивно-масових заходів та методики їх проведення. Нормативно-правову базу щодо організації фізкультурно-оздоровчої діяльності. Основні проблеми та виклики сучасної спортивно-масової роботи. Методи оцінки ефективності спортивно-масової діяльності. Вміти: Аналізувати організацію спортивно-масової роботи в різних типах закладів. Порівнювати умови для реалізації спортивно-масової діяльності та визначати переваги та обмеження кожного закладу. Виявляти проблеми та складнощі під час проведення заходів. Оформлювати результати спостережень у вигляді висновків та пропозицій. Працювати з документацією закладів щодо спортивно-масових заходів. Розробляти рекомендації щодо підвищення ефективності спортивно-масової роботи. Розуміти: Вплив сучасних соціальних, економічних та організаційних умов на спортивно-масову

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семінарські	Лабораторні	Самостійні		
						діяльність. Різницю в організаційних підходах до спортивно-масової роботи в закладах різного типу. Значення системного підходу у плануванні та проведенні фізкультурно-оздоровчих заходів. Роль практичних спостережень у підвищенні власної професійної компетентності. Взаємозв'язок між умовами закладу, ресурсами та ефективністю проведення спортивно-масових заходів.
-	60	-	-	30	Всього	

ПОЛІТИКА ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Нормативна база освітнього процесу доступна за посиланням

<https://kpd.edu.ua/publicna-informatsiia/polozhennya-yaki-reglamentuyut-diyalnist-instytutu>

Дотримання умов доброчесності	Дотримання положень Кодексу академічної доброчесності НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут».
Визнання результатів неформальної та (або) інформальної освіти	Зарахування результатів навчання у неформальній та інформальній освіті здійснюється згідно з Положенням про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти у НРЗВО КПДІ, зокрема, якщо їх тематика відповідає змісту освітнього компоненту (окремій темі або змістовому модулю): закінчення професійних курсів, семінарів або тренінгів, тематика яких відповідає змісту освітнього компоненту (окремій темі або змістовому модулю). Критерії оцінювання результатів навчання, здобутих у неформальній / інформальній освіті. 1. Наявність документа про завершення: сертифікат, диплом, грамота або інший документ, що підтверджує успішне проходження. 2. Відповідність змісту отриманих знань та здобутих результатів навчання тематиці курсу: у випадку якщо це курси, вебінари, семінари, круглі столи тощо, їх тематика має відповідати одній або кільком темам, які визначені даною робочою програмою. 3. Система оцінювання. Здобувач отримує: - відмінно (12-10 балів), якщо курс має значний обсяг, містить практичну складову, зміст курсу повністю відповідає програмним результатам навчання. Здобувач, який отримує оцінку «відмінно», демонструє глибокі, системні знання та високий рівень практичних навичок, здобутих у неформальній освіті. Він не просто засвоїв матеріал, а й здатен застосовувати його в реальних умовах, аналізувати та створювати власні рішення; - добре (9-7 балів): якщо зміст збігається з основними положеннями певної теми. Здобувач на цьому рівні володіє основними знаннями та вміннями, які

	відповідають ключовим положенням певної теми. Уміє застосовувати отримані знання в типових, стандартних ситуаціях. Здатний виконати практичні завдання, що були частиною курсу. Може виконувати аналітичну роботу, але потребує додаткових роз'яснень для вирішення нестандартних проблем; - задовільно (6-4 балів): короткостроковий семінар або тренінг, що дає базове розуміння теми. Здобувач володіє базовим розумінням теми, але його знання є фрагментарними, а навички – обмеженими. Його знання є поверхневими, і він може мати значні труднощі з поясненням взаємозв'язків між різними аспектами теми.
Очікування	Організація освітнього процесу та відвідування занять відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут»», «Положення про організацію освітнього процесу у Відокремленому структурному підрозділі Кам'янець-Подільський фаховий коледж НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут»», «Положення про контроль та критерії оцінювання знань, умінь і навичок здобувачів освіти у Відокремленому структурному підрозділі Кам'янець-Подільський фаховий коледж Навчально-реабілітаційного закладу вищої освіти «Кам'янець-Подільський державний інститут»».
Відвідування занять	Відвідування лекційних, практичних та семінарських занять з дисципліни є обов'язковим для всіх студентів відповідно до розкладу.
Відпрацювання пропусків занять	Студент, який пропустив заняття, самостійно вивчає матеріал за наведеними у силабусі джерелами інформаційного забезпечення і ліквідує заборгованість під час консультацій. Відпрацювання пропусків занять відбуваються відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу».
Підсумкова залікова оцінка з дисципліни	Результати контролю оцінюються за 4-бальною шкалою та доводяться до відома студентів не пізніше трьох днів з часу його проведення із внесенням результатів у документи обліку успішності студентів. Студенти, які до початку сесії мають хоча б з одного виду контролю (змістового модуля) незадовільні оцінки, не одержують підсумкову оцінку і не допускаються до екзамену рішенням Педагогічної ради як такі, що не виконали навчальної програми з дисципліни. Деталі, щодо підсумкового контролю окреслені у «Положенні про організацію освітнього процесу» та «Положенні про контроль та критерії оцінювання знань, умінь і навичок здобувачів освіти у Відокремленому структурному підрозділі Кам'янець-Подільський фаховий коледж Навчально-реабілітаційного закладу вищої освіти «Кам'янець-Подільський державний інститут»».
Підсумкова залікова оцінка з дисципліни	Оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів освіти враховує всі види навчальних занять згідно з робочою програмою освітнього компоненту «Навчальна практика зі спортивно-масової роботи». Для поточного оцінювання знань та диференційованого заліку використовується у 4-бальну шкалу.

ВЕРИФІКАЦІЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Критерії оцінювання навчальної діяльності здобувача освіти

Оцінювання за 4 - бальною шкалою

Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
		Екзамени	Диференціальний залік
Студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили	Високий (творчий)	відмінно	Зараховано з оцінкою «відмінно»
Студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно варіативний)	добре	Зараховано з оцінкою «добре»
Студент вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок			
Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)	задовільно	Зараховано з оцінкою «задовільно»
Студент володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні			
Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу Студент володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів	Низький (рецептивно-продуктивний) з можливістю повторного складання семестрового контролю	незадовільно	не зараховано

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ:

Нормативно-правова база	1. Закон України «Про фізичну культуру і спорт» від 24.12.1993 р. №3808-XII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3808-12 . 2. Наказ МОН України «Про затвердження Концепції розвитку педагогічної освіти»
--------------------------------	---

	від 16.07.2018 р. № 776. URL: https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennya-koncepciyi-rozvitku-pedagogichnoyi-osviti. 3. Наказ Міністерства молоді та спорту України від 17.01.2015 № 67 «Про організацію навчально-тренувальної роботи дитячо-юнацьких спортивних шкіл». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0119-15. 4. Наказ Міністерства освіти і науки України від 17.08.2022 року № 752. URL: https://mon.gov.ua/npa/pro-modelni-navchalni-programi-fizichna-kultura-5-6-klasi-dlya-zakladiv-zagalnoi-serednoyi-osviti. 5. Про модельні навчальні програми «Фізична культура. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти. URL: https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2021/14.07/Model.navch.prohr.5-9.klas.NUSH-poetap.z.2022/Fiz.kult.5-6.kl.Pedan.ta.in.22.08.2022.pdf. 6. Постанова Кабінету Міністрів України від 05.11.2008 № 993 «Про затвердження Положення про дитячо-юнацьку спортивну школу». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993-2008-%D0%BF. 7. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 30.05.2025 № 525-р «Про схвалення Концепції Державної цільової соціальної програми розвитку фізичної культури і спорту на період до 2030 року». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/525-2025-%D1%80.
<i>Основна література</i>	1. Бурлака Л.Г. Методичні рекомендації з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності під час проведення занять з фізичної культури і спорту в загальноосвітніх навчальних закладах. Кіровоград: Видавництво Кіровоградського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського, 2013. 126 с. 2. Гакман А.В. Організація та методика спортивно-масової та фізкультурно-оздоровчої роботи: навчально-методичний посібник. Чернівці : Чернівецький національний університет, 2018. 216 с. 3. Канішевський С.М. Організація спортивно-масової роботи»: методичні вказівки. Київ : КНУБА-Талком, 2023. 30 с. 4. Кафтанова Т.В. Лекційний курс з дисципліни «Організація і проведення спортивно-масових заходів». Житомир: Вид-во ЖДУ ім.І.Франка, 2024. 52 с. 5. Компанець Н.М. Навчально-методичний посібник «Організаційно-методичний супровід дитини з особливими освітніми потребами в умовах ДНЗ». Київ: Видавнича група «Атопол», 2018. 100 с. 6. Платонов В.М. Сучасна система спортивного тренування: підручник. Київ: Перша друкарня, 2021. 672 с. 7. Порошенко М.А. Інклюзивна освіта: навчальний посібник. Київ : ТОВ «Агентство Україна», 2019. 300 с. 8. Сулима А.С. Методика навчання безпеки життєдіяльності : методичні рекомендації до проведення практичних занять. Вінниця, 2019. 29с. 9. Товт В.А. Організація масових спортивних заходів і показових виступів: навчальний посібник. Ужгород: ТОВ «Бестпрінт», 2023. 142 с. 10. Фулей Т. Методичні рекомендації для тренерів щодо розроблення та проведення тренінгів. – Київ: ФОП Демчинський О.В., 2017. 92 с. 11. Ялович В. Т., Ялович А. В. Спортивно-масова та рекреаційно-оздоровча діяльність у закладах освіти. Спортивно-масова робота : практичні завдання для самостійної роботи з освітнього компонента. Луцьк : Вежа-Друк, 2024. 40 с. 12. Янкович О. Теорія та практика профілактичної роботи з дітьми, схильними до девіантної поведінки: український і міжнародний досвід : монографія. Тернопіль : Осадца Ю.В., 2018. 300 с.
<i>Додаткова література</i>	1. Берека В.Є. Козацька педагогіка і навчально-виховний процес у закладах освіти : науково-методичний збірник. Кам'янець-Подільський : Видавець ПП Зволейко Д.Г., 2018. 472 с. 2. Винник Н. М. Бойовий гопак як елемент фізичного виховання студентів : методичні рекомендації. Черкаси : ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2016. 24 с.

3. Годзь В.О. Роль фізичної культури і спорту у патріотичному вихованні молоді. С. 237–239. URL: <http://dspace.pnpu.edu.ua/bitstream/123456789/4364/1/Godz.pdf>.
4. Завальнюк О. Фізична культура і спорт в структурі патріотичного виховання особистості. Вища освіта України. №1. 2015. С. 65–70.
5. Канішевський С.М. Організація спортивно-масової роботи : методичні вказівки. Київ : КНУБА : Талком, 2023. 30 с.
6. Ливацький В.О. Фізичне виховання учнів як складова національно-патріотичного виховання. Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка № 7 (296). 2015 С. 102–107.
7. Матійків І. М. Тренерська майстерність: теорія і практика. Практикум для тренерів: методичний посібник. Львів : СПОЛОМ, 2021. 224 с.
8. Матійків І. М. Тренерська майстерність: теорія і практика. Технологія проведення тренінгів: методичний посібник. Львів : СПОЛОМ, 2021. 280 с.
9. Тимчик М.В. Патріотичне виховання старших підлітків у процесі фізкультурно-масової роботи: автореф. дис. на здобуття наук. ст. к.п.н. : 13.00.07. Київ : 2011. 21 с.